

Badvattenprofil för Gumnäs badstrand, Raseborg

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

Karolina Örnmark
Ralf Holmberg

2011

Uppdaterad i mars 2015 av
Sydspetsens miljöhälsa / Johanna Holmberg

Uppdaterad i januari 2019 av
Sydspetsens miljöhälsa / Anne-May Sundström

Uppdaterad i april 2023 av
Sydspetsens miljöhälsa / Johanna Holmberg

INNEHÅLL

1. INLEDNING.....	1
2. KONTAKTUPPGIFTER	2
2.1 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	2
2.2 Badstrandens ansvarige skötare och kontaktuppgifter	2
2.3 Badstrandens övervakande myndighet och kontaktuppgifter	2
2.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	2
2.5 Vatten- och avloppsverk och kontaktuppgifter	2
3. GEOGRAFISKT LÄGE	2
3.1 Badstrandens namn	3
3.2 Badstrandens korta namn.....	3
3.3 Badstrandens ID-nummer	3
3.4 Adressuppgifter.....	3
3.5 Koordinater	3
3.6 Karta.....	3
3.7 Bilder	4
4. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN	5
4.1 Vattentyp	5
4.2 Strandtyp.....	5
4.3 Beskrivning av strandområde och närmiljön	5
4.4 Variationer i vattendjup.....	5
4.5 Badstrandens bottenstruktur	5
4.6 Badstrandens utrustningsnivå	5
4.7 Besökarmängd (uppskattning).....	5
4.8 Strandövervakning	5
5. HYDROLOGI.....	6
5.1 Vattendragets namn	6
5.2 Vattenområde.....	6
5.3 Vattenskyddsområde	6
5.4 Ytvattnets egenskaper	6
5.5 Ytvattnets kvalitet (läge)	6
6. BADVATTNETS KVALITET	7
6.1 Provtagningspunkt för övervakning av badvattenkvaliteten.....	7
6.2 Provtagningsfrekvens.....	7
6.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvaliteten.....	7
6.4 Resultat från tidigare badsäsonger	8
6.4.1 Tidigare badsäsongers klassificering av badvatten	9
6.4.2 Observationer från föregående badsäsong och vidtagna förvaltningsåtgärder.....	9
6.5 Förekomsten av cyanobakterier (blågröna-alger)	9
6.5.1 Resultat från föregående badsäsong och vidtagna åtgärder	9
6.5.2 Bedömning av förhållanden för förekomst av cyanobakterier	9
6.5.3 Art – och toxinundersökningar.....	9
6.6 Sannolikheten för ökning av farliga makroalger och/eller växtplankton	9

6.7 Väderförhållandenas inverkan på badvattnets kvalitet	9
7. BELASTNINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE.....	10
7.1 Avloppsnät	10
7.2 Dagvattennät	10
7.3 Övrigt ytvatten som kan påverka badvattnet	10
7.4 Jordbruk	10
7.5 Industri	10
7.6 Hamnar, båt-, väg och järnvägstrafik.....	10
7.7 Djur, vattenfåglar	10
7.8 Andra källor.....	10
8. KORTVARIGA KONTAMINERINGSSITUATIONER	11
8.1 Uppskattning av den förväntade kortvariga kontamineringen	11
8.2 Förvaltningsåtgärder som vidtagits vid kortvarig kontaminering och tidsplan för dess undanröjande	11
8.3 Myndighet och kontaktuppgifter	11
9. TIDPUNKT FÖR BADVATTENPROFILENS UPPGÖRANDE OCH GENOMGÅNG	11
9.1 Datum för uppgörande av badvattenprofil.....	11
9.2 Datum för badvattenprofilens genomgång	11

Bilaga 1: Situationsplan över badstranden

1. INLEDNING

Uppgörandet av badvattenprofilen grundar sig på det så kallade badvattendirektivet 2006/7/EG . På basen av badvattendirektivet har Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskraven och övervakning i fråga om vattnet vid allmänna badstränder 177/2008 upprättats. Förordningen trädde i kraft 1.4.2008. Dessa bestämmelser tillämpas på allmänna badstränder vars besökarantal under sommaren uppskattas till minst 100 besökare per dag, i praktiken så att om stranden under en varm dag har mer än 100 besökare tillämpas bestämmelserna. Utöver detta ges i hälsoskyddslagen (763/1994) bestämmelser som berör allmänt hälsoskydd.

Badvattenprofilen skall enligt badvattendirektivet och Social- och hälsovårdsministeriets förordning göras upp av strandens upprätthållare tillsammans med hälsoskyddsmyndigheten.

Badvattenprofilen skall innehålla beskrivning av:

- olika belastningskällor samt utvärdering av sannolikheten för förorening
- förekomsten och sannolikheten för blågrönalger och makroalgers uppkomst
- källan till kortvariga föroreningar och utvärdering av sannolikheten för kortvarig förorening
- badvattnets kvalitet

I badvattenprofilen finns även uppgifter om utrustningsnivå, service samt underhåll och användningsmöjligheter av badstranden.

I Raseborg finns fr.o.m 2010 fyra s.k. EU badstränder d.v.s. Campingens badstrand, Knipans badstrand, Svedja badstrand och Gumnäs badstrand.

2. KONTAKTUPPGIFTER

2.1 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	Raseborgs stad, Samhällstekniska enheten PB 58, 10 611 Raseborg Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs tfn (019) 289 2000 www.raseborg.fi
2.2 Badstrandens ansvarige skötare och kontaktuppgifter	Raseborgs stad, Samhällstekniska enheten Maria Eriksson PB 58, 10 611 Raseborg Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs tfn (019) 289 2000 www.raseborg.fi
2.3 Badstrandens övervakande myndighet och kontaktuppgifter	Sydspetsens miljöhälsa, Ekenäskontoret Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs Växel 019-289 2000 halsoinspektor@symi.fi
2.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	LUVYLab Oy Ab Västra Louhigatan 31, 08 100 Lojo tfn (019) 323895 toimisto@luvyllab.fi
2.5 Vatten- och avloppsverk och kontaktuppgifter	Raseborgs vatten PB 75, 10 611 Raseborg Pehr Sommarsgata 8, 10 600 Ekenäs tfn 044 744 6700 (Karis- Pojo-området) www.raseborg.fi

3. GEOGRAFISKT LÄGE

3.1 Badstrandens namn	Gumnäs
3.2 Badstrandens korta namn	Gumnäs
3.3 Badstrandens ID-nummer	FI116060001
3.4 Adressuppgifter	Gumnäsvägen, 10 420 Skuru
3.5 Koordinater	23.5344 (longitud) 60.0893 (latitud) (koordinatsystem:WGS84)
3.6 Karta	Se bilaga 1

3.7 Bilder

4. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN

4.1 Vattentyp	Hav
4.2 Strandtyp	Sandstrand omgiven av klippor och vass. På vårarna samlas stora mängder vass på stranden.
4.3 Beskrivning av strandområde och närmiljön	En bit från stranden finns en brygga.
4.4 Variationer i vattendjup	Stranden är långgrund.
4.5 Badstrandens bottenstruktur	Botten är stenig sandbotten och jämt sluttande. Botten kontrolleras med hjälp av dykare varje badsäsong. Det undersöks främst om det förekommer skräp, stockar eller dylikt på botten.
4.6 Badstrandens utrustningsnivå	Vid badstranden finns följande utrustning och tjänster: <ul style="list-style-type: none">- Det trygga badområdet är avgränsat med bojar- Livboj- Badhytter- Pontonbrygga vid stranden- Sopskär 1x120 l- Utedass- Infoskylt <ul style="list-style-type: none">- I närheten av badstranden finns en dansbana
4.7 Besökarmängd (uppskattning)	Badstranden har under sommaren mer än 100 besökare/dag om vädret tillåter.
4.8 Strandövervakning	Vid badstranden finns ingen övervakning

5. HYDROLOGI

5.1 Vattendragets namn	Skuruviken
5.2 Vattenområde	Gumnäs badstrand ligger i Pojovikens innersta del som i sin tur ligger i den inre skärgården i västra Finska viken.
5.3 Vattenskyddsområde	Vattenförvaltningsområdet Kymmene älv- Finska viken, signum FIVHA2
5.4 Ytvattnets egenskaper	<p>Pojoviken är en vik med speciella egenskaper. Den motsvarar till sin form en fjord. Vattendjupet är som störst drygt 40 m men vid Ekenäs finns en tröskel på endast några få meter. Gumnäs badstrand ligger i Pojovikens innersta del. Pojoviken är permanent skiktad på grund av att det utsötade vattnet som härstammar från Svartån är lättare och ligger som ett ytskikt på det saltare djupvattnet. I Pojovikens innersta del är vattnets salthalt i regel mycket låg. Det saltare djupvattnet kommer emot först på flera meters djup. Pojovikens permanenta skiktning gör att vattenutbytet i vikens djupaste delar är komplicerat med årliga syreproblem i djupvattnet som följd. Pojovikens syreproblem påverkar inte situationen vid Gumnäs badstrand.</p> <p>Den intill badstranden närmast liggande vattenkontrollpunkten i den samkontroll som utförs i området ligger ca 800 m öster om badstranden.</p>
5.5 Ytvattnets kvalitet (läge)	<p>Vattenområdets siktdjup har varierat mellan 0,8-1,7 m. Vattnet är således åtminstone tidvis rätt grumligt i området. Detta beror i huvudsak på grumligheten i det vatten, som kommer till viken via Svartån. Vid badstranden, som ligger ett stycke från huvudutflödet är vattnets grumlighet förmodligen något mindre eftersom badstranden avskärmas från åmynningen av en rätt lång udde. De största grumlighetsvärdena uppmäts huvudsakligen på våren och på hösten vid riklig nederbörd dvs. utanför badsäsongen. Vattnets pH-värde är normalt för en dylik havsvik (7,2–7,8). Vattnet, som rinner ut från Svartån märks tydligt även i närsaltshalterna i Pojovikens innersta delar. De är i regel högre än längre ut i Pojoviken. Vattnets frodighet har inte undersökt alldeles intill badstranden, men vid en provpunkt som ligger ca 1 km söder om badstranden har de uppmätt klorofyll-a halterna varierat rätt kraftigt. De högsta värdena (20-60 µg/l) har uppmätts i maj under den s.k. vårtoppen. Under övriga tider av året har halterna i regel hållit sig under nivån 15 µg/l ofta betydligt lägre än så. Området torde kunna klassas som lätt eutrofierat.</p> <p>Vattenomblandningen vid badstranden är förmodligen rätt god, eftersom skyddande holmar saknas. Vinden kommer lätt åt att blanda de översta vattenskiikten. Vattenomblandningen påverkas dessutom av de variationer som förekommer i våra kustvatten. Den maximala amplituden i vattenståndsväxlingarna är i storleksklassen 1,5 m och beror huvudsakligen på vindförhållandena variationer i lufttrycket. Under badsäsongen är vattenståndsväxlingarna betydligt mindre.</p>

6. BADVATTNETS KVALITET

6.1 Provtagningspunkt för övervakning av badvattenkvaliteten	Provtagningspunkten för uppföljning av badvattenkvaliteten finns mitt i badområdet där det finns flest badare, d.v.s. rakt ut från stranden vid ca en meters djup och ca 30 cm under vattenytan.
6.2 Provtagningsfrekvens	<p>Enligt nuvarande lagstiftning (177/2008) skall badvattenprover tas minst fyra gånger per sommar. Av de fyra proverna tas det första ca två veckor innan badsäsongen inleds d.v.s. i början av juni och de andra provtagningarna fördelas jämt under badsäsongen så att intervallet mellan provtagningarna inte överskrider en månad (15.6. – 31.8.).</p> <p>Före varje badsäsong görs en provtagningsplan, där datum för provtagningen antecknas. Det första badvattenprovet tas före badsäsongen inleds 15.6. Därefter strävar man till att ta prover i juni, juli och augusti. I framtiden kommer badvattenprover att tas 4 ggr/badsäsong. Proverna tas av strandens upprätthållare d.v.s. stadens parkenhet.</p>
6.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvaliteten	Det har inte förekommit några sensoriska anmärkningar på badstranden.

6.4 Resultat från tidigare badsäsonger

2022

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
6.6.2022	Bra	15,5	17	25	0
20.6.2022	Bra	16	21	7	12
18.7.2022	Bra	12	20	13	8
9.8.2022	Bra	19	20	4	68

2021

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
8.6.2021	Bra	22	19	12	6
29.6.2021	Bra	23	23	8	70
20.7.2021	Bra	21	23	9	8
10.8.2021	Bra	18,5	19	28	56

2020

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
9.6.2020	Bra	13,5	15	31	4
23.6.2020	Bra	23	22	4	2
14.7.2020	Bra	20	19	24	10
11.8.2020	Bra	21	21	8	4

2019

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
4.6.2019	Bra	26	17	15	9
25.6.2019	Bra	17,5	20	190	17
16.7.2019	Bra	18	19	230	56
13.8.2019	Bra	22	19,5	240	18

Gränsvärdet för utmärkt baseras på 95 percentilvärdet för den senaste fyra års perioden:

Enterokocker 100 cfu/100ml

Escherichia coli 250 mpn/100ml

Åtgärdsgräns för enstaka undersökningsresultat är;

Enterokocker 200 cfu/100ml

Escherichia coli 500 mpn/100ml

6.4.1 Tidigare badsäsongers klassificering av badvatten	Badvattnet klassificerades första gången efter badsäsongen 2011. Klassificeringen baseras på provtagningen utförd under fyra år. Badvattnet klassificeras enligt indelningen; utmärkt, bra, tillfredsställande eller dålig. År 2011-2022 har badvattenklassen varierat mellan utmärkt och bra. Efter klassificering baserad på åren 2019-2022 så är Gumnäs rådande badvattenklass: UTMÄRKT.
6.4.2 Observationer från föregående badsäsong och vidtagna förvaltningsåtgärder	Avrådan från bad gavs vid Gumnäs badstrand i juli 2022 efter att avloppsvatten läckt ut från Karis -Pojo reningsverk. Provtagning visade att badvattnet inte förorenats och man kunde återgå till normalläge efter några dagar.
6.5 Förekomsten av cyanobakterier (blågröna-alger)	Vid provtagningar har inte observerats förekomst av cyanobakterier (2007-2022). Inte heller vid de kontroller, som utförs i samband med områdets samkontroll, har massförekomst av cyanobakterier förekommit i större skala.
6.5.1 Resultat från föregående badsäsong och vidtagna åtgärder	Inga åtgärder har vidtagits.
6. 5.2 Bedömning av förhållanden för förekomst av cyanobakterier	Bedömningen av cyanobakterier görs i en 0-3 gradig skala; 0 = Inga cyanobakterier 1 = Lite cyanobakterier 2 = Rikligt med cyanobakterier 3 = Mycket rikligt med cyanobakterier
6.5.3 Art – och toxinundersökningar	Art- och toxinundersökningar har inte utförts.
6.6 Sannolikheten för ökning av farliga makroalger och/eller växtplankton	Sannolikheten för ökning av farliga makroalger/eller växtplankton är liten. Lokala förekomster av cyanobakterier är dock möjliga.
6.7 Väderförhållandenas inverkan på badvattnets kvalitet	Vid svaga vindar i riktning mot stranden kan ansamlingar av cyanobakterier uppstå, speciellt under sensommaren.

7. BELASTNINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE

7.1 Avloppsnät	Vid badstranden finns kommunalt vatten- och avloppsledningsnät. I närheten av badstranden finns Karis-Pojo reningsverk. Vid eventuella driftstörningar kan det utgöra en risk för badvattenkvaliteten.
7.2 Dagvattennät	I närheten av Gumnäs badstrand finns inget dagvattennät.
7.3 Övrigt ytvatten som kan påverka badvattnet	Svartån rinner ut öster om Gumnäs badstrand. Vid skyfall kan den föra med sig smutsigt vatten som härstammar från t.ex. jordbruket. Dessutom kan bräddningar förekomma vid områdets pumpstationer för avloppsvatten samt vid reningsverket. Det kan lokalt påverka även vattenkvaliteten i närheten av badstranden.
7.4 Jordbruk	I närheten av badstranden finns inget jordbruk.
7.5 Industri	I omedelbar närhet till badstranden finns ingen industri.
7.6 Hamnar, båt-, väg och järnvägstrafik	Väster om badstranden finns en småbåtshamn. Skuru handelshamn finns längre in i Pojovikens allra innersta del vilket orsakar fartygstrafik som går utanför badstranden.
7.7 Djur, vattenfåglar	Eventuellt kan det förekomma fåglar på badstranden. Det är dock främst på hösten utanför badsäsongen.
7.8 Andra källor	I närheten av Gumnäs badstrand finns en gammal avstjälningsplats. Eventuell avrinning därifrån kan utgöra en risk för badvattenkvaliteten. På andra sidan viken från badstranden finns en golfbana alldeles nära vattnet. Belastning från den är dock liten.

8. KORTVARIGA KONTAMINERINGSSITUATIONER

8.1 Uppskattning av den förväntade kortvariga kontamineringen (karaktär, orsak, frekvens och varaktighet)	Benämning kortvarig kontaminering kommer från Finlands lagstiftning och avser fekal förorening vars orsaker kan identifieras och vars effekt varar högst i tre dagar. Sådana situationer kan närmast uppstå i samband med processtörningar i Karis-Pojo reningsverk förorsakade av t.ex. rikliga regn eller kraftig snösmältning. Även vid områdets pumpstationer för avloppsvatten kan liknande omständigheter leda till, att orenat avloppsvatten rinner ut i vattendraget. Även eventuella kemikalieutsläpp i avloppsnätet kan leda till störningar i avloppsvattenreningen.
8.2 Förvaltningsåtgärder som vidtagits vid kortvarig kontaminering och tidsplan för dess undanröjande	Vid uppenbara störningssituationer lämnas de rutinmässiga provtagningarna ogjorda och situationen kartläggs med hjälp av extra provtagningar. Myndigheter informerar om det skedda så att eventuella badare är medvetna om riskerna. Myndigheten samarbetar med Raseborgs vatten vid eventuella störningssituationer. I juli 2022 flyttades den planerade provtagningen en vecka framåt p.g.a. läckage av avloppsvatten vid Karis-Pojo reningsverk. Avrådan från bad gavs och extra prov togs. Ingen förorening konstaterades.
8.3 Myndighet och kontaktuppgifter	Sydspetsens miljöhälsa, Ekenäskontoret Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs Växel 019-220 31 halsoinspektor@symi.fi

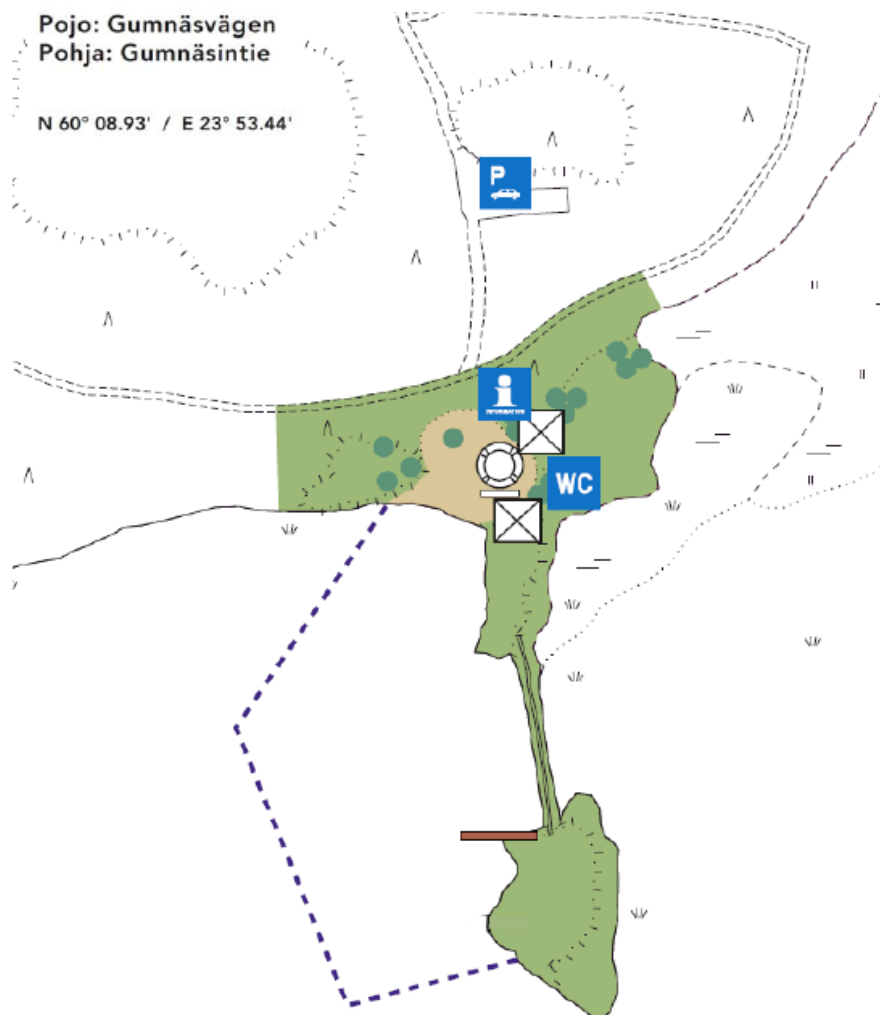
9. TIDPUNKT FÖR BADVATTENPROFILENS UPPGÖRANDE OCH GENOMGÅNG

9.1 Datum för uppgörande av badvattenprofil	Badvattenprofilen är uppgjord 18.5.2011 och den har granskats och uppdaterats då badvattenklassen förändrades i mars 2015 och i januari 2019. Profilen uppdaterades med bl.a. nyare provresultat i april 2023.
9.2 Datum för badvattenprofilens genomgång	Gumnäs badvatten är klassat som utmärkt, och dess badvattenprofil skall ses över och uppdateras vid behov.

Gumnäs badstrand - Gumnäsin uimaranta

Pojö: Gumnäsvägen
Pohja: Gumnäsintie

N 60° 08.93' / E 23° 53.44'

 Räddningsredskap / Pelastusvälineistö

 Parkeringsområde / Pysäköintialue

 Avfallskär / Jäteastia

 Informationspunkt / Tiedotuspiste

 Toalett / Käymälä

 Badhytt / Uimakoppi

 Tryggt badområde / Turvallinen uintialue

 Brygga/ Laituri

 Räddningsväg / pelastustie

Badstranden upprätthålls av Raseborgs stad
Uimarannan ylläpitäjä Raaseporin kaupunki
The beach is managed by Raseborg town

+358 (0)19 289 2000

www.raseborg.fi

www.raasepori.fi